

Obsah

Legislatívne zmeny

- Novela zákona o dani z príjmov
- Novela zákona o investičnej pomoci
- Novela zákona o zamestnanosti
- Novela zákona o rozhodcovskom konaní
- Zrušenie vojenských súdov
- Legislatívny zámer nového Občianskeho zákonníka

Vážení klienti,

aj začiatkom roka 2009 Vám team našej advokátskej kancelárie prináša novinky z oblasti legislatívy. Začiatok nového roka, aj keď s príchutou čiastočnej neistoty v ekonomickej oblasti, priniesol viaceré dôležité legislatívne zmeny. Väčšina z nich sa týka práve preventívnych opatrení v čase hospodárskej recesie:

Viete že ...

Vedeli ste, že licenčná zmluva, ktorá nás oprávňuje nadobudnúť softvér musí mať písomnú formu? Na základe ust. § 40 ods. 1 zákona č. 613/2003 Z. z., Autorského zákona Licenčnou zmluvou udeľuje autor nadobúdateľovi súhlas na použitie diela (ďalej len "licencia"). Licenčná zmluva musí obsahovať spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, alebo spôsob jeho určenia a odmenu alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie. Licenčná zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Upozorňujeme našich klientov ...

Od 01.02.2009 nadobudol účinnosť zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, tzv. cestný zákon, ktorý výrazne mení pravidlá cestnej premávky pre vodičov. Mnohí si od nového cestného zákona sľubujú výrazné zmeny a zlepšenie situácie na cestách. Dovoľujeme si Vás

preto upozorniť na niektoré dôležité zmeny, ktoré tento zákon prináša:

Najnižšia povolená rýchlosť v obciach sa znižuje na 50km/h, pričom na diaľniciach alebo na rýchlostných cestách v obci sa zvyšuje na 90 km/h. Hranica maximálnej povolenej rýchlosti

mimo obce sa nemení, zostáva 90 km/h, pričom vodiči budú povinní na diaľniciach dodržiavať maximálnu povolenú rýchlosť 130 km/h. Novela zákona zavádza povinnosť celoročného svietenia a povinné zimné pneumatiky, ak bude na ceste súvislá snehová vrstva, ľad alebo námraza. Nákladné autá a autobusy budú musieť od 15. novembra do 31. marca používať zimné pneumatiky, a to bez ohľadu na počasie. V rámci zvýšenia ochrany cyklistov budú musieť cyklisti mimo obce nosiť ochranné prilby, pričom deti budú musieť prilby používať aj v rámci obce.

Výrazne sa zvyšujú pokuty za nedodržanie pravidiel cestnej premávky, napr. základnou sumou pri bežných pokutách bude 60 Eur, pričom podstatne vyššie budú pokuty za prekročenie povolenej rýchlosti, alebo požitie alkoholu za volantom. Zaujímavou novinkou bude od januára 2011 možnosť odpracovať si pokutu vyššiu ako 60 Eur v rámci verejnoprospešných prác. Hodina verejnoprospešných prác bude mať hodnotu troch eur.

Novela zákona o dani z príjmov

Dňa 17.02.2009 schválila Národná rada Slovenskej republiky vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Novela nadobúda účinnosť dňom 1. marca 2009. Novela zákona súvisí s opatreniami vlády na podporu podnikateľského prostredia a zamestnanosti a prináša úpravu nezdaniteľnej časti základu dane, úpravu v odpisovaní hmotného majetku, zavedenie samostatného odpisovania jednotlivých oddeliteľných súčastí hmotného majetku, zvýšenie hranice posudzovania vstupnej ceny hmotného a nehmotného majetku, zavedenie daňovej evidencie u fyzických osôb (podnikateľov) a zapracovanie zásad nediskriminácie daňovníka na základe daňovej rezidencie.

Úprava nezdaniteľných častí základu dane

Zvyšuje sa nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka zo sumy 3 435,27 Eur (103 491 Sk) na sumu 4 025,70 Eur (121 278 Sk). Zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane bude mať za následok aj zvýšenie sumy zamestnaneckej prémie pre nízko príjmovú skupinu zamestnancov, ktorá sa bude po prvýkrát vyplácať za rok 2009.

Zmeny v odpisovaní hmotného majetku

Novela priniesla zvýšenie vstupnej ceny odpisovaného hmotného majetku z 996 eur (30 005 Sk) na 1 700 eur (51 214 Sk) a u nehmotného majetku z 1 660 eur (50 009 Sk) na 2 400 eur (72 302 Sk). Niektoré druhy

hmotného majetku boli za účelom podpory podnikania presunuté do nižších odpisových skupín, t.j. skráti sa doba ich odpisovania. Z 2. odpisovej skupiny boli preradené do 1. odpisovej skupiny napr. stroje pre potravinársky, textilný, odevný a kožiarsky priemysel, traktory a ostatné zariadenia pre poľnohospodárstvo a lesníctvo, tlačiarenské stroje, stroje a prístroje na váženie a meranie a z 3. odpisovej skupiny boli preradené do 2. odpisovej skupiny napr. rýpadlá a kolesové nakladače, zdvíhacie a manipulačné zariadenia, elektrické rozvodné a ovládacie zariadenia.. Novelou bolo zavedené aj samostatného odpisovanie jednotlivých oddeliteľných súčastí hmotného majetku, ktorým sa umožní rozčlenenie samostatných hnutelých vecí na menšie oddeliteľné súčasti, ktoré sa odpisujú v rovnakej odpisovej skupine ako samostatná hnutelná vec.

Zavedenie daňovej evidencie u fyzických osôb (podnikateľov)

Pre podnikateľa, ktorý je fyzickou osobou sa poskytuje výnimka z povinnosti viesť účtovníctvo za predpokladu, že nezamestnáva žiadnych zamestnancov, a jeho príjem nepresiahne sumu 170 000 eur. Tento daňovník bude uplatňovať daňové výdavky v rozsahu zjednodušenej daňovej evidencie ustanovenej priamo v § 6 ods. 14 zákona. Schválenie zjednodušenia daňovej evidencie má najmä za cieľ podporiť rozvoj malého podnikania.

Zásada nediskriminácie daňovníka na základe daňovej rezidencie

Táto zákonná úprava vyplynula z upozornení Európskej komisie. Ide najmä o poskytovanie rovnakých daňových výhod aj pre daňových nerezydentov Slovenskej republiky, akými sú nárok na nezdaniteľné časti základu dane (na manželku a na okruh nezdaniteľných častí základu dane a ktorými sú životné poistenie, účelové sporenie a doplnkové dôchodkové sporenie), daňový bonus na vyživované dieťa a možnosť vysporiadania dane vybranej zrážkou podaním daňového priznania.

Novela zákona o investičnej pomoci

Dňa 17.02.2009 bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a doplnení niektorých zákonov.

Vzhľadom ku skutočnosti, že finančná kríza sa zásadným spôsobom negatívne prejavuje na reálnej ekonomike a smeruje k poklesu ekonomického rastu a následnom zvýšení nezamestnanosti, hľadajú sa všetky dostupné nástroje, ktoré by jej vplyv na hĺbku a trvanie spomalili. Aktuálna ekonomická situácia si preto vyžaduje aktivizáciu viacerých opatrení, ktoré môžu priamo ovplyvniť a udržať ekonomický rast na Slovensku. Hlavným účelom novely je preto posilnenie opatrení týkajúcich sa zvýhodnenia podmienok na poskytnutie investičných stimulov pre širší okruh podnikateľov, ktoré prispievajú k zvýšeniu možnosti počtu žiadateľov oprávnených požiadať o investičnú pomoc a zároveň k motivácii etablovať sa, investovať, rozširovať sa a zamestnávať na Slovensku.

Pre podnikateľské prostredie priniesla novela zákona nasledovné legislatívne zmeny: Znížením minimálnej výšky investície na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku na polovicu za účelom podpory aj tzv. menších projektov v oblasti priemyselnej výroby a znížením minimálnej výšky investície na obstaranie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku na

projekty v oblasti podpory rozvoja cestovného ruchu na 9 960 000 eur, resp. na 4 980 000 eur, prináša novela podporné a stimulačné opatrenia na podporu investícií a investičných projektov na Slovensku.

Schválená úprava zákona umožní započítavanie nových strojních a technologických zariadení obstaraných od majetkovo a personálne prepojených spoločností do oprávnených nákladov za predpokladu, že budú obstarané za trhovú cenu. Novela zároveň priniesla zníženie obstarania nových výrobných a technologických zariadení, ktoré sú určené na výrobné účely na hodnotu najmenej 40 % z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku u odvetví priemyselnej výroby a na hodnotu najmenej 20 % v odvetví cestovného ruchu z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku. Uvedené oparenie umožní podporiť aj menej sofistikované investičné projekty, v ktorých je rozhodujúcim činiteľom pracovná sila.

V záujme zjednodušenia poskytnutia investičnej pomoci novela zákona tiež zrušila ustanovenie, ktoré obmedzovalo možnosť požiadať o poskytnutie investičnej pomoci na ďalší nový investičný zámer zo strany toho istého žiadateľa až po skončení investičného zámeru a vyčerpaní investičnej pomoci.

Novela zákona o zamestnanosti

Ďalším z legislatívnych preventčných opatrení proti ekonomickej kríze je vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý bol schválený dňa 17.02.2009. Zákon nadobudne účinnosť dňom 01.03.2009.

Novela zákona reaguje na aktuálne problémy finančnej krízy, ktorej hrozba si vyžaduje hľadanie okamžitých účinných riešení, ktoré majú prispieť udržaniu zamestnanosti na existujúcich pracovných miestach a podporu vytvorenia nových pracovných miest, a to jednak pre prepúšťaných zamestnancov, ale aj pre uchádzačov o zamestnanie vedených v evidencii úradov práce. Schválený vládny návrh zákona obsahuje legislatívne návrhy spracované na základe balíčka opatrení, ktoré boli dohodnuté a prijaté na rokovaníach Rady pre hospodársku krízu začiatkom roka 2009.

Podpora zamestnateľnosti a zamestnanosti uchádzačov o zamestnanie s dôrazom na znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie je upravená prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce v platnom zákone o službách zamestnanosti. Ide napríklad o poskytovanie nasledujúcich príspevkov: príspevok na vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzača o zamestnanie, záujemcu o zamestnanie a zamestnanca; príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť; príspevok na dochádzku za prácou; príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta (investičná pomoc); príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska; príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie; príspevok na vykonávanie absolventskej praxe a pod..

Cieľom novely je v prvom rade vytvoriť podmienky, ktoré prispievajú k udržaniu zamestnanosti na pracovných miestach u zamestnávateľov, ktorí v dôsledku prevádzkových ťažkostí spôsobených globálnou finančnou a hospodárskou krízou

uvažujú o prepúšťaní zamestnancov a o rušení pracovných miest. V tejto súvislosti si preto dovoľujeme zhrnúť najdôležitejšie aspekty schválených opatrení :

Príspevok na podporu udržania pracovných miest

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý zachová pracovné miesta aj v prípade vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré nemôže zamestnancom pridelovať prácu a ktorý v záujme predísť alebo obmedziť prepúšťanie zamestnancov po dohode s úradom obmedzí na prechodné obdobie svoju prevádzkovú činnosť tak, že nebude zamestnancom pridelovať prácu v rozsahu najmenej 4 % ustanoveného týždenného pracovného času. Navrhovaným príspevkom sa sleduje cieľ prispieť zamestnávateľovi, ktorý má prevádzkové problémy v dôsledku dopadu globálnej finančnej krízy a hospodárskej krízy, k zníženiu jeho prevádzkových nákladov poskytnutím príspevku na ním platené povinné odvody do poisťných fondov na zdravotné poistenie a sociálne poistenie z náhrady mzdy poskytovanej zamestnancom počas prevádzkových problémov, najdlhšie počas 60 kalendárnych dní v kalendárnom roku.

Príspevok na podporu vytvorenia nového pracovného miesta

Príspevok na podporu vytvorenia nového pracovného miesta sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace. Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý pred prijatím uchádzača o zamestnanie na vytvorené pracovné miesto, vykonával svoju činnosť nepretržite najmenej 12 mesiacov. Uvedený príspevok bol zavedený s cieľom podporiť vznik nových pracovných miest najmä pre občanov, ktorí sa stali uchádzačmi

o zamestnanie z dôvodu, že boli prepustení zo svojho pôvodného zamestnania pre zrušenie pracovných miest u ich pôvodných zamestnávateľov v dôsledku globálnej finančnej krízy a hospodárskej krízy, ale aj s cieľom podporiť zamestnávanie občanov, ktorí sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie z iných dôvodov. Zámerom je zmierniť dopad globálnej finančnej krízy na lokálnu a regionálnu zamestnanosť a na sociálnu situáciu obyvateľov najmä v regiónoch s nízkou zamestnanosťou.

Príspevok ku mzde zamestnanca

Príspevok ku mzde zamestnanca sa poskytuje zamestnancovi, ktorý bol pred prijatím do pracovného pomeru vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace, bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi a ktorý bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nástupu do zamestnania, ktoré si sám našiel. Príspevok sa poskytuje, ak hrubá mesačná mzda zamestnanca, ktorý pracuje na plný pracovný úväzok, dosahuje najviac 1,7 násobok sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe podľa osobitného predpisu platnej k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa mzda vypláca.

Príspevok na podporu samostatnej zárobkovej činnosti

Príspevok na podporu samostatnej zárobkovej činnosti sa poskytuje uchádzačovi o zamestnanie, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace, bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi a ktorý začne a bude vykonávať alebo prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť nepretržite najmenej 24 mesiacov, ak o príspevok písomne požiada.

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi sa poskytuje občanovi, ktorý bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace a ktorý začne a bude vykonávať alebo prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi nepretržite najmenej 24 mesiacov, ak o príspevok písomne požiada.

Novela zákona o rozhodcovskom konaní

Dňa 11.02.2009 bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení zákona č. 521/2005 Z. z.. O príprave zákona sme Vás informovali v predchádzajúcich číslach nášho Informačného spravodaja.

Rozhodcovské konanie predstavuje alternatívu voči občianskemu súdnemu konaniu. Nepochybne predstavuje efektívny prostriedok vymožiteľnosti práva. Pokiaľ však ide o spotrebiteľské vzťahy, niektoré prvky rozhodcovského konania sú neudržateľné z pohľadu záujmu spoločnosti na ochrane spotrebiteľa. Rozhodnutie bez pojednávania, doručovanie písomností len tým, že sa odošlú na adresu spotrebiteľa a obmedzená možnosť preskúmania rozhodcovského rozsudku súdom, odôvodňujú potrebu zmeny právnej úpravy v prospech spotrebiteľa. Najmä so zreteľom na judikatúru Európskeho súdneho dvora má predkladateľ záujem udržať rozhodcovské konanie aj vo vzťahu k spotrebiteľom, ale s posilnením prvkov určených na jeho ochranu tak, aby každý rozhodcovský rozsudok, ktorým sa nerefletovalo na ustanovenia určené na ochranu spotrebiteľa, mohol preskúmať súd.

Za neudržateľnú považuje zákonodarca časť právnej úpravy, podľa ktorej sa považuje

písomnosť za doručenie už len samotným jej odoslaním na adresu spotrebiteľa. Navrhuje sa preto doručenie rozsudku tak, ako je to v občianskom súdnom konaní (§ 47 ods. 2 OSP). Je nemysliteľné, aby pri rozhodovaní o závažných veciach neboli žaloba alebo rozhodcovský rozsudok doručené. Vzhľadom na rovnosť účastníkov konania je vždy potrebné dodržať rovnaký mechanizmus aj proti dodávateľovi. Z tohto dôvodu zákonodarca schválil prísnejšiu formu doručovania nielen vo vzťahu k spotrebiteľovi, ale aj vo vzťahu k dodávateľovi.

Podľa súčasnej právnej úpravy je sudca všeobecného súdu povinný ex officio určiť neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, čo zabezpečuje, že spotrebiteľ bude mať vždy účinné právne

prostriedky na ochranu svojich práv. Predkladateľ navrhuje obdobnú povinnosť rozhodcovského súdu prihliadať na ustanovenia všeobecne záväzných predpisov a záväzných právnych aktov Európskeho spoločenstva určených na ochranu spotrebiteľa aj v rámci rozhodcovského konania. Tým, že rozhodcovský súd bude prihliadať na tieto ustanovenia, môže sa dosiahnuť zníženie počtu žalôb o zrušenie rozhodcovských rozsudkov. Rozhodcovský súd musí prihliadať na princípy súkromného práva a princíp zmluvnej voľnosti (pacta sunt servanda) nie je jediným princípom. V spotrebiteľských veciach rozhodcovský súd musí vždy starostlivo vyvážiť princíp zmluvnej voľnosti s princípom zmluvnej spravodlivosti.

Zrušenie vojenských súdov

Prezident Slovenskej republiky podpísal novelu zákona o súdoch na základe ktorej sa k 1. aprílu 2009 zrušia vojenské súdy a vojenský sudcovia prejdú na civilné súdy. Konania, ktoré sa na vojenských súdoch začali pred 1. aprílom, prevezmú okresné súdy, odvolania bude namiesto Vyššieho vojenského súdu riešiť Najvyšší súd SR.

Na základe uvedenej novely bude umožnené využiť odbornú zdatnosť sudcov vojenských súdov a to najmä v celom spektre trestnoprávnej agendy súdov, čo môže byť vhodným príspevkom k naplneniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov.

Pripravuje sa ...

Legislatívny zámer nového Občianskeho zákonníka

Vláda Slovenskej republiky dňa 14.1.2009 schválila legislatívny zámer predložený Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý by mal byť základom pre nový Občiansky zákonník. Na splnenie tejto úlohy kreoval 24. januára 2007 minister spravodlivosti 19-člennú rekodifikačnú komisiu, ktorej predsedom je prof. JUDr. Ján Lazar, DrSc. Výsledkom práce rekodifikačnej komisie bolo vypracovanie legislatívneho zámeru, ktorý po schválení vládou Slovenskej republiky bude rámcom pre vypracovanie paragrafového znenia nového slovenského Občianskeho zákonníka. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky má predložiť v I. štvrtroku 2010 Návrh zákona o súkromnom práve hmotnom (Občiansky zákonník), pričom dôvodom jeho predloženia je uskutočnenie rekodifikácie súkromného práva v Slovenskej republike v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky.

Tento informačný spravodaj poskytuje informácie o jednotlivých právnych inštitútoch a legislatívnych zmenách na úrovni všeobecného prehľadu a nemá účinky právnej rady vzťahujúcej sa na konkrétne aspekty právnych vzťahov, ktoré vyžadujú osobitné zhodnotenie skutočností po faktickej ako aj po právnej stránke. Ak ste nadobudli dojem, že informácie obsiahnuté v tomto informačnom spravodaji sú nepravdivé alebo zavádzajúce, náš tím je pripravený s ochotou Vám poskytnúť legislatívne a iné právne podklady, z ktorých sme pri príprave tohto informačného spravodaju vychádzali, prípadne ďalšie vysvetlenia.